

DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT

Statsråden

Torgeir Micaelsen
Stortinget
0026 OSLO

Deres referanse:

Torgeir Micaelsen

Vår referanse:

201000341-/MEB

Dato:

15.2.2010

Spørsmål til statsråden om økt tilrettelegging for gjenbruk av offentlige informasjonsressurser

Jeg viser til ditt brev av 11. januar med spørsmål om hvilke planer fornyingsministeren har når det gjelder tilgjengeliggjøring og tilrettelegging av offentlig informasjon for viderebruk.

Fri og bedre tilgang til offentlige data har lenge stått høyt på den politiske agendaen. Viderebruksdirektivet som ble vedtatt i 2003, er implementert i den nye offentlighetsloven som trådte i kraft 1. januar 2009. Bakgrunnen for direktivet og bestemmelsene om viderebruk i offentlighetsloven, er at det ligger store innovasjons- og verdiskapingsmuligheter ved bedre tilgang til og bruk av offentlige data. Dette forutsetter enkel og god tilgang til informasjonen.

Det er avgjørende at vi greier å legge til rette for et bærekraftig informasjons- og kunnskapssamfunn. Tilrettelegging for gjenbruk av offentlige informasjonsressurser er et sentralt punkt i Soria Moria II. Det fremheves i plattformen at regjeringen vil at offentlig informasjon som hovedregel bør være gratis tilgjengelig for alle i digital form.

Sammen med relevante aktører i bransjen ønsker jeg derfor å utforme en IT-politikk der verdiskaping og næringsutvikling vil ha en viktig rolle. Jeg mener at viderebruk av offentlige data skal stå høyt på denne dagsordenen, og at den skal markere en klar marsjordre til alle aktuelle aktører, både eiere av data, utviklere av data og løsninger samt brukere av data.

For å svare konkret på dine spørsmål:

1. Vil Fornyingsministeren ta initiativ til at det etableres en felles offentlig portal for publisering av datasett tilsvarende data.gov?

I første omgang er det viktigste vi kan gjøre å sørge for at det finnes informasjon om *hva* som er tilgjengelig for viderebruk, *hvor* man finner slik informasjon, på hvilke vilkår og til hvilken pris. Det største hinderet for full utnyttelse av det potensialet for viderebruk som ligger i offentlig informasjon er, i følge en undersøkelse publisert av EU våren 2009, nettopp manglende oversikt over hva som finnes tilgjengelig for viderebruk. Nå ser vi fremveksten av ulike "data.gov"-løsninger. England, Sverige og Danmark har alle egne varianter av slike portaler. Jeg vil se på muligheten til å utvikle og gjøre tilgjengelig en norsk variant og har allerede satt i gang arbeidet.

2. Hvordan vil Fornyingsministeren jobbe for å sikre økt gjenbruk av offentlige informasjonsressurser?

Det er viktig med tilgjengeliggjøring av offentlig informasjon og synliggjøring av hva som finnes hvor, men det er også viktig at informasjon finnes tilgjengelig i stabile og standardiserte formater. Vi vil derfor se på standarder for dataformater. For øvrig mener vi det er viktig å øke bevisstheten om alternative opphavsrettsordninger (creative commons mv.) bl.a. til bruk i offentlig sektor.

Økt tilgang til offentlig data vil i noen tilfeller rukke ved etablerte forretningsmodeller som ikke nødvendigvis er hensiktsmessige i en digital tidsalder. Nye trender knyttet til web 2.0 og såkalt brukergenerert innhold aktualiserer på mange måter potensialene ved bruk av offentlig informasjon. Utviklingen innen den såkalte de.ekulturen på nett/web 2.0 og utvikling av nye og innovative tjenester, gjør spørsmålet om tilgang og bruk av offentlig informasjon mer aktuelt enn noen gang.

Mange bedrifter ønsker tilgang til rådata for å utvikle nye, innovative tjenester. Det er selvfølgelig også et spørsmål om pris og vilkår for utlevering av dataene. Det er ikke umiddelbart opplagt at det skal gis gratis adgang til all informasjon uansett. Hovedregelen er og bør være at offentlig informasjon skal være gratis. I noen tilfeller kan offentlig informasjon prises etter et kostnadsprinsipp. Adgang til å ta betaling må være fastsatt i forskrifter til offentlighetsloven. For kart- og eiendomsinformasjon er det i tillegg bestemt i forskriften at det kan beregnes en rimelig fortjeneste.

Innovasjonspotensialet ved bruk av offentlig informasjon blir nå i stadig større grad demonstrert gjennom prosjekter og eksempler i mange land. Nye måter å bruke informasjon på fører igjen til nytenkning når det gjelder forretningsmodeller. Her hjemme kan vi bare se på Avinor og Meteorologisk Institutt for å finne gode eksempler på nye tjenester som har oppstått fordi man har åpnet opp for viderebruk av data.

3. Hvordan vurderer Fornyingsministeren verdiskapningspotensialet ved økt tilgjengeliggjøring av offentlige data i Norge?

EUs beregninger viser et verdiskapingspotensialet på 27 milliarder Euro, og det er all grunn til å tro at også i Norge er dette verdipotensialet stort. Vi trenger imidlertid ferske tall for verdiskapingspotensialet i Norge. Jeg vil derfor få fremskaffet tall innenfor utvalgte områder som viser potensialet og den samfunnsøkonomiske gevinsten. Jeg regner med at arbeidet kan iverksettes forholdsvis raskt.

Med hilsen

Rigmor Aasrud